

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Metodické dny pro krajské úřady

Videokonference

21. listopad 2019

**Informace z úseku občanských průkazů a cestovních
dokladů**

**Ministerstvo vnitra
odbor správních činností**

Informace z úseku občanských průkazů a cestovních dokladů

1. Stanovení počátku běhu jednorroční lhůty listiny o nabytí státního občanství České republiky pro účely podání žádosti o vydání cestovního pasu jednotlivými druhy prohlášení

V případě listin o nabytí státního občanství České republiky počíná běh jednorroční lhůty, po kterou tyto listiny prokazují státní občanství České republiky dnem, kdy došlo k nabytí státního občanství fyzické osoby; tj. dnem, kdy prohlašovatel listinu převzal a nabyl tak v souladu s § 37 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, české státní občanství.

Platnost listiny se tedy počítá ode dne jejího převzetí, nikoliv od jejího vydání. Například: pokud občan podá dne 3. listopadu 2019 žádost o vydání cestovního pasu a předloží listinu vydanou 1. října 2018, kterou převzal 10. listopadu 2018, prokázal listinou státní občanství České republiky, protože v den podání žádosti neuplynula jednorroční lhůta ode dne jejího převzetí.

2. Dodržování článku 33 směrnice k zákonu o evidenci obyvatel, zákonu o občanských průkazech a zákonu o cestovních dokladech

ORP má informovat Ministerstvo vnitra jedenkrát za půl roku o občanských průkazech a cestovních pasech, u nichž zjistil nesprávnost v nich zpracovávaných osobních údajů o držiteli, jestliže nesprávný údaj byl zadán oprávněnou úřední osobou zpracovávající žádost (to se týká také chybně pořízených fotografií a podpisů při záměně identity a dále podpisu pořízeného při převzetí občanského průkazu nebo cestovního pasu, pokud byl občanský průkaz nebo cestovní pas omylem předán neoprávněné osobě). V případě chybně pořízené fotografie a podpisu je zapotřebí, aby ORP požádal oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů občanů o výmaz fotografie a podpisu z AIS EOP či AIS ECD.

3. Potvrzení o občanském průkazu v případě reklamace občanského průkazu z důvodu výrobní vady

Pokud se reklamuje předaný občanský průkaz z důvodu výrobní vady, vydá se držiteli potvrzení o občanském průkazu z důvodu poškození občanského průkazu, protože to je pro něj jediná možnost, jak doloží, proč nemá občanský průkaz. Nemusí se vydávat občanům, kteří nemají povinnost mít občanský průkaz.

4. Zavedení data ohlášení ztráty nebo odcizení cestovního pasu do AIS ECD

Datem ohlášení ztráty nebo odcizení cestovního pasu, které se zavádí do AIS ECD, je den, v němž občan ohlásil ztrátu nebo odcizení cestovního pasu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, nebo matričnímu úřadu, anebo nejbližšímu útvaru Policie České republiky, v zahraniční zastupitelskému úřadu. Kromě data ohlášení ztráty nebo odcizení aplikace Wyse vyžaduje také vyplnění data, od kdy je cestovní pas neplatný – položka „Cestovní doklad neplatný od:“. Do této položky se zapíše stejné datum jako je datum

ohlášení ztráty nebo odcizení, protože podle § 28 odst. 1 písm. zákona o cestovních dokladech skončí platnost cestovního dokladu ohlášením jeho ztráty nebo odcizení.

Nelze tudíž do AIS ECD zapisovat, že cestovní pas je neplatný od té doby, kdy došlo podle vyjádření držitele v ohlášení k samotné ztrátě nebo odcizení (např. držitel ohlásí ztrátu cestovního pasu 1. října 2019 a v ohlášení uvede, že ho ztratil v červenci 2019 – nelze do AIS ECD zapsat, že cestovní pas je neplatný od 1. července 2019.

Pokud držitel ohlásil ztrátu nebo odcizení před několika dny u jiného úřadu, nelze do položky „Cestovní doklad neplatný od:“ zapsat aktuální datum zavedení údajů o ztrátě do AIS ECD, ale datum ohlášení ztráty u jiného úřadu.

5. Ohlašování ztrát, odcizení nebo zničení občanského průkazu nebo cestovního dokladu elektronicky

Připomínáme, že občan může ohlásit ztrátu, odcizení nebo zničení občanského průkazu anebo cestovního pasu elektronicky, a to prostřednictvím datové schránky, popřípadě může ohlášení podepsat uznávaným elektronickým podpisem. Jedná se o zabezpečený způsob ohlášení, kde je zaručena identita ohlašovatele. Občané jej mohou využívat v případech, kdy se nemohou osobně dostavit k příslušnému orgánu, zvláště za pobytu v zahraničí.

6. Rizika spojená s používáním cestovního dokladu, jehož ztrátu nebo odcizení občan ohlásil v zahraničí orgánům cizích států

Občan ohlásí ztrátu nebo odcizení cestovního pasu v zahraničí orgánům cizích států, zpravidla policii. Orgán cizího státu patřícího do Schengenského prostoru zavede údaje o ztrátě nebo odcizení do schengenského informačního systému; jedná-li se o členský stát Interpolu, zavede je do databáze Interpolu. Ztracený nebo odcizený cestovní pas se zanedlouho v zahraničí najde, vrátí se občanovi. Pokud občan po návratu do České republiky informuje o této události obecní úřad obce s rozšířenou působností, je třeba, aby mu ohlásil ztrátu nebo odcizení cestovního pasu (pokud tak neučinil u zastupitelského úřadu), zadat údaje o ztrátě nebo odcizení do AIS ECD a vyzvat občana, aby cestovní pas odevzdal. Dodáváme, že údaje o neplatných cestovních dokladech se ze schengenského informačního systému nebo databáze Interpolu do AIS ECD nepřenesou.

Došlo k případům, kdy občané chtěli na cestovní pas, jehož ztrátu nebo odcizení ohlásili orgánům cizího státu, vycestovat z České republiky mimo Schengenský prostor, např. do Ruska. Nikam nevycestovali, protože cizinecká policie zjistila při hraniční kontrole, že je veden v schengenském informačním systému jako neplatný z důvodu ztráty či odcizení.

Občan může žádat o náhradu škody, která mu vznikla v souvislosti s neuskutečněnou cestou do zahraničí podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Za nesprávný úřední postup může být považována informace obecního úřadu obce s rozšířenou působností, že občan může používat cestovní doklad, jehož ztrátu nebo odcizení ohlásil orgánům cizího státu.

7. Rozhodování o skončení platnosti občanského průkazu nebo cestovního dokladu

Odbor správních činností při kontrolách výkonu v přenesené působnosti na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů zjistil, že ORP mnohdy nerozhodují o skončení platnosti občanského průkazu z důvodů uvedených v § 11 odst. 2 zákona o občanských průkazech nebo o skončení platnosti cestovního dokladů z důvodů uvedených v § 28 odst. 2 zákona o cestovních dokladech. Jedná se o skončení platnosti z důvodu podstatné změny podoby držitele, poškození, popřípadě nesprávných údajů v občanském průkazu či cestovním dokladu. ORP pouze zaznamenají skončení platnosti příslušnou indikací do AIS EOP nebo AIS ECD.

Je tedy třeba, aby ORP rozhodovaly o skončení platnosti občanského průkazu nebo cestovního dokladu, to znamená, aby provedly záznam do protokolu, pokud občan souhlasí s rozhodnutím, a v opačném případě vydaly rozhodnutí o skončení platnosti.

8. Nabytí právní moci rozhodnutí soudů

Podává-li žádost o vydání občanského průkazu nebo cestovního pasu za občana opatrovník, poručník, pěstoun či jiná oprávněná osoba na základě rozhodnutí soudu, je třeba vždy zkontrolovat, zda rozhodnutí nabylo právní moci. Jen pravomocné rozhodnutí opravňuje k podání žádosti.

9. Přeposlání občanského průkazu k offline předání

V zalepené obálce je zasílán občanský průkaz společně s nezbytnými informacemi k předání občanského průkazu. Těmito informacemi jsou například údaje k občanovi nebo ke kontaktní osobě, která předání dokladu organizuje, a to včetně telefonního nebo jiného kontaktu na tuto osobu a adresy pobytu občana. Dále doporučujeme zaslat informaci o případném omezení svéprávnosti občana a jeho opatrovníkovi, o dokladech, které mají být občanem vráceny, případně jiné podstatné informace k předání dokladu. Uvedené informace mohou být předány i prostřednictvím kopie žádosti o občanský průkaz, avšak tato kopie žádosti musí být následně zlikvidována.

Originál žádosti je v souladu s § 17a odst. 7 zákona o občanských průkazech součástí spisové dokumentace obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který občanský průkaz vydal a nelze ji zasílat společně s občanským průkazem úřadu, který bude zajišťovat offline předání občanského průkazu.

10. Pořízení podpisu při předání osobního dokladu pro občana mladšího 15 let

Důvody pro nepořízení podpisu, a to jak při podání žádosti, tak při předání vyhotoveného dokladu, jsou nově vybírány z číselníku. Vzhledem k nutným úsporám bylo rozhodnuto, že bude jeden číselník pro oba úkony. V případě předání dokladu pro občana mladšího 15 let je podpis k převzetí dokladu vyžadován od zákonného zástupce nebo jiné oprávněné osoby stanovené v zákoně o občanských průkazech nebo v zákoně o cestovních dokladech bez ohledu na to, zda je občan mladší 15 let, pro kterého je doklad vyroben, schopen se

podepsat. Z tohoto důvodu tedy není možné, aby byl vybírán z číselníku nepořízení podpisu údaj „nízký věk“.

11. Reklamacie občanského průkazu a cestovního pasu z důvodu výrobní vady

Výrobní vada se vždy týká např. nefunkčního čipu, nedotisknutých údajů na datové stránce, poškození osobního dokladu. V případě výrobní vady lze využít data pořízená k původní žádosti reklamovaného dokladu. Postup reklamacie je stanoven ve směrnici Ministerstva vnitra, kdy nejdříve obecní úřad obce s rozšířenou působností zahájí reklamaci z důvodu výrobní vady, zašle potřebné dokumenty na Ministerstvo vnitra, které po obdržení informace od dodavatele reklamaci schválí či zamítne. Po schválení reklamacie, kterou ORP zjistí v aplikaci CDBP, může reklamaci dokončit s tím, že v některých případech je možné reklamaci uspíšit. V žádném případě nesmí úřad reklamaci obejít tím, že pořídí novou žádost, jelikož by byly vyhotovené dva osobní doklady na jeden správní poplatek.

Pokud obecní úřad reklamuje doklad například z důvodu nesprávných údajů, nekvalitní fotografie apod. musí vždy zahájit reklamaci s obsahovou vadou, tj. pořídí zcela novou žádost. V opačném případě by došlo k vyhotovení stejného dokladu se stejnými nedostatky.

12. Kontaktní spojení pro ověření doručení objednávky tiskopisů z evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů

Vzhledem k personálním změnám na odboru správních činností je novou kontaktní osobou Gabriela Chlumecká (tel.: 974 849 631, e-mail: gabriela.chlumecka@mvcv.cz).

13. Zneplatnění cestovního pasu, kterému skončila platnost v aplikačním prostředí CDBP a nebyl předán držiteli (informace z metodických dnů z dubna 2017)

Vzhledem k tomu, že v září 2006 bylo zahájeno vydávání cestovních pasů se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji na speciálním aplikačním prostředí CDBP, začínají se množit žádosti, jak lze provést skartaci vyhotovených cestovních pasů pro občany, kteří si je za celou dobu platnosti nevyzvedli.

V souvislosti s výše uvedeným byla aplikace nastavena tak, že i rok po skončení platnosti jsou v aplikačním prostředí CDBP příslušná data k cestovnímu pasu k dispozici a ORP jej může zneplatnit z důvodu skončení platnosti. Poté v AIS ECD vyznačí skartaci neplatného cestovního pasu. Tento úkon může provést pouze vydávající úřad (v aplikaci e-pas se kontroluje úřad vydání).

14. Skartační lhůty

V souvislosti s předložením vzorového spisového a skartačního plánu odborem archivní a spisové služby Ministerstva vnitra zpracoval odbor správních činností materiál s doporučenými skartačními lhůtami pro agendu občanských průkazů a cestovních dokladů.

Doporučené skartační lhůty – cestovní doklady

Žádost o vydání cestovního dokladu (všechny druhy cestovních dokladů; lhůta začíná běžet od skončení platnosti cestovního dokladu)	S/15
Protokol o ztrátě nebo odcizení cestovního dokladu (lhůta začíná běžet od skončení platnosti cestovního dokladu)	S/15
Protokol o skončení platnosti cestovního dokladu	S/1
Rozhodování v oblasti cestovních dokladů	V/5
Protokol o skartaci cestovních dokladů	S/10
Žádost o poskytnutí údajů z informačního systému evidence cestovních dokladů	S/3
Cestovní doklady – dotazy, dožádání, stanoviska a jiné související dokumenty	S/1

Doporučené skartační lhůty – občanské průkazy

Žádost o vydání občanského průkazu (lhůta začíná běžet od vydání občanského průkazu)	S/20
Evidence ztracených nebo odcizených občanských průkazů (lhůta začíná běžet od vydání občanského průkazu)	S/20
Rozhodování v oblasti občanských průkazů	V/5
Protokol o skončení platnosti občanského průkazu	S/1
Protokol o skartaci občanských průkazů	S/10
Žádost o poskytnutí údajů z informačního systému evidence občanských průkazů	S/3
Občanské průkazy – dotazy, dožádání, stanoviska a související dokumenty	S/1